

Vlaams Ministerie
van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie
Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de doorlichting van Gemeentelijke Kleuterschool- 't Kleuterboompje te Wetteren

---

Hoofdstructuur bao

	Instellingsnummer	22186
	Instelling	Gemeentelijke Kleuterschool 't Kleuterboompje
directeur		Martine DE VUSSER
adres		Boomkwekerijstraat 26 - 9230 WETTEREN
telefoon		09-369.53.94
fax		09-369.78.59
e-mail		martine.devusser@wetteren.be
website/URL		www.wetteren.be
	Bestuur van de instelling	975896 - Gemeentebestuur van Wetteren te WETTEREN
adres		Markt - 9230 WETTEREN
	Scholengemeenschap	120972 - Scheldeland te SERSKAMP
adres		Schoolstraat 4 - 9260 SERSKAMP
	CLB	115031 - Vrij CLB Wetteren te WETTEREN
adres		Hoenderstraat 53 - 9230 WETTEREN
	Dagen van het doorlichtingsbezoek	04/06/2012, 05/06/2012
	Einddatum van het doorlichtingsbezoek	05/06/2012
	Datum bespreking verslag met de instelling	15/06/2012
	Samenstelling inspectieteam	
	Inspecteur-verslaggever	Lieve Leconte
	Teamleden	Hilde De Vleeschouwer
	Deskundige(n) behorend tot de administratie	nihil
	Externe deskundige(n)	nihil

INHOUDSOPGAVE

INLEIDING	3
1. SAMENVATTING	5
2. FOCUS VAN DE DOORLICHTING	6
2.1 Leergebieden in de focus	6
2.2 Procesindicatoren of -variabelen in de focus	6
3. VOLDOET DE SCHOOL AAN DE ERKENNINGSVOORWAARDEN?	7
3.1 Kleuteronderwijs: Nederlands	7
3.2 Kleuteronderwijs: muzische vorming	8
4. BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?	9
4.1 Begeleiding	9
4.2 Evaluatie	10
5. ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL	11
6. STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL	12
6.1 Wat doet de school goed?	12
6.2 Wat kan de school verbeteren?	13
6.3 Wat moet de school verbeteren?	13
7. ADVIES	13
8. REGELING VOOR HET VERVOLG	13

INLEIDING

Dit verslag is het resultaat van de doorlichting van uw instelling¹ door de onderwijsinspectie van de Vlaamse Gemeenschap. Het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 geeft haar de opdracht hiertoe.

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de instelling de erkenningsvoorwaarden respecteert, of ze op systematische wijze haar eigen kwaliteit bewaakt en of ze zelfstandig de tekorten kan remediëren.

Het advies in dit verslag heeft betrekking op alle erkenningsvoorwaarden uitgezonderd de voorwaarden betreffende hygiëne, veiligheid en woonbaarheid.

Vanaf het schooljaar 2011-2012 vindt de controle op de erkenningsvoorwaarden betreffende woonbaarheid, veiligheid en hygiëne gelijktijdig met de doorlichting plaats. Deze controle op woonbaarheid, veiligheid en hygiëne resulteert in een afzonderlijk verslag. Alle verslagen worden gepubliceerd op www.doorlichtingsverslagen.be.

Het referentiekader dat de onderwijsinspectie gebruikt bij een doorlichting is opgebouwd rond de componenten context, input, proces en output:

- context: de omgevingskenmerken en de kenmerken van administratieve, materiële, bestuurlijke en juridische aard die de instelling karakteriseren
- input: kenmerken van het personeel en van de leerlingen of cursisten van de instelling
- proces: initiatieven die een instelling neemt om output te realiseren, rekening houdend met haar context en input
- output: de resultaten die de instelling met haar leerlingen of cursisten bereikt.

Meer info over het CIPPO-referentiekader vindt u op www.onderwijsinspectie.be.

De doorlichting bestaat uit drie fases: het vooronderzoek, het doorlichtingsbezoek en de verslaggeving.

Tijdens het vooronderzoek selecteert de onderwijsinspectie de onderwijsdoelstellingen en de procesindicatoren of -variabelen die het inspectieteam onderzoekt tijdens het doorlichtingsbezoek.

Tijdens het doorlichtingsbezoek verzamelt het inspectieteam bijkomende informatie via observaties, gesprekken en analyse van documenten.

Het resultaat van de doorlichting is het doorlichtingsverslag.

Het doorlichtingsverslag vangt aan met een voor het brede publiek toegankelijke samenvatting. Het vervolgt met een beschrijving van de doorlichtingsfocus.

Tijdens een doorlichting zoeken de onderwijsinspecteurs een antwoord op drie onderzoeksvragen:

- In welke mate voldoet de instelling aan de onderwijsdoelstellingen? (het erkenningsonderzoek)
- In welke mate onderzoekt en bewaakt de instelling op een systematische manier de kwaliteit van de processen zodat deze bijdragen tot het bereiken/nastreven van de onderwijsdoelstellingen? (het kwaliteitsonderzoek)
- Is er in de instelling een algemeen beleid dat het mogelijk maakt om zelfstandig tekorten weg te werken? (het onderzoek 'algemeen beleid')

In drie hoofdstukken geeft de onderwijsinspectie een antwoord op deze vragen.

---

¹ Instelling: onderwijsinstelling of CLB (Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, artikel 2, 11°). Onderwijsinstelling: een pedagogisch geheel waar onderwijs georganiseerd wordt en waaraan een uniek instellingsnummer toegekend is (Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, artikel 2, 13°).

Om de kwaliteit van de processen in kaart te brengen gebruikt de onderwijsinspectie een kwaliteitswijzer. Het inspectieteam gaat met de kwaliteitswijzer na of de instelling bij haar activiteiten aandacht heeft voor

- doelgerichtheid: welke doelen stelt de instelling voorop?
- ondersteuning: welke ondersteunende initiatieven neemt de instelling om efficiënt en doelgericht te werken?
- doeltreffendheid: worden de doelen bereikt en gaat de instelling dit na?
- ontwikkeling: heeft de instelling aandacht voor nieuwe ontwikkelingen?

Meer informatie over de kwaliteitswijzer vindt u eveneens op www.onderwijsinspectie.be.

Wat de instelling goed doet, wat de instelling kan verbeteren en wat de instelling moet verbeteren komt aan bod bij 'Sterktes en zwaktes van de instelling'.

Het doorlichtingsverslag eindigt met een advies dat betrekking heeft op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de instelling. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de instelling of van structuuronderdelen
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de instelling of van structuuronderdelen als de instelling binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de instelling of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de instelling de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve verslag informeert de directeur van de instelling leerlingen, ouders en/of cursisten over de mogelijkheid tot inzage. De directeur van het centrum voor leerlingenbegeleiding informeert de centrumraad.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de instelling het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de instelling of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De instelling mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1. SAMENVATTING

De **Gemeentelijke Kleuterschool 't Kleuterboompje** ligt midden in een woonwijk net buiten het centrum van Wetteren. Kenmerkend voor de school is de kleinschaligheid, het familiale karakter en het belang dat het team hecht aan het welbevinden van de kleuters. De school ervaart de kleinschaligheid als een belangrijke troef voor een open en laagdrempelige communicatie en een grote verbondenheid met ouders en andere kindbetrokkenen.

Om te beoordelen of deze kleuterschool voldoet aan de **erkenningsvoorwaarden**, onderzocht de onderwijsinspectie de leergebieden **Nederlands en muzische vorming**.

De school streeft de ontwikkelingsdoelen en de leerplandoelen voor de verschillende domeinen van beide leergebieden voldoende kwaliteitsvol na bij haar kleuters en beantwoordt hiermee aan de decretale verwachtingen. De doelgerichte planning en bewaking van het onderwijsaanbod, de gerichte opvolging en ondersteuning van kleuters en de grote vernieuwingsbereidheid van het schoolteam dragen in sterke mate bij tot het kwaliteitsvol onderwijs in deze school.

Het netgebonden doelenboek vormt het **referentiekader** om het onderwijsaanbod te plannen en te bewaken. De school gaat systematisch na of deze leerplandoelen voldoende aan bod komen. De consequente en doordachte toepassing van dit referentiekader garandeert een volledig, evenwichtig en gradueel aanbod van alle domeinen binnen de onderzochte leergebieden. De voorgelegde planningsdocumenten en de uitvoering in de klaspraktijk illustreren de zorgvuldige aandacht voor een haalbare doelenselectie en een activiteitenaanbod dat gericht is op een **brede en harmonische vorming**. Via de thematische werking komen kennis, vaardigheden, inzichten en attitudes geïntegreerd aan bod. De activiteiten sluit nauw aan bij de leefwereld van de kleuters en bieden voluit mogelijkheden tot actief leren binnen een positief leer- en leefklimaat. Ook het klasbeeld en de hoekenverrijking getuigen van een **stimulerende leeromgeving**. De kleuters krijgen veelvuldig kansen om initiatief te nemen, om hun zelfsturing te activeren en om te groeien naar zelfstandigheid.

De doelgerichte activering en opvolging van de taalontwikkeling, evenals de doordachte zorginterventies versterken de **taalvaardigheid** en verhogen de ontwikkelingskansen van de kleuters. Opvallend hierbij is het ruime aanbod aan visueel en ondersteunend ontwikkelingsmateriaal om de taalverwerving te stimuleren.

De school verdiepte zich de voorbije jaren in de visie, de uitgangspunten en de opbouw van het leerplan **muzische vorming**. Deze professionalisering heeft geleid tot een leerplangericht aanbod en een betere bewustwording van het proces van beschouwen en creëren. De vernieuwingen komen tot uiting in de planning en de uitwerking van muzische activiteiten en projecten. Er zijn evenwel nog groeimogelijkheden om de muzische ontwikkeling van de kleuters evenwichtiger en doelgerichter in kaart te brengen en te begeleiden.

Om te beoordelen of de school de eigen kwaliteit in voldoende mate bewaakt, onderzocht de onderwijsinspectie de **leerbegeleiding en de evaluatiepraktijk**.

De school besteedt zorgvuldig aandacht aan het welbevinden en aan de ondersteuning van de kleuters in hun leer- en ontwikkelingsproces. De scherpe beeldvorming via doelgerichte observaties en de toepassing van een procesgericht kindvolgsysteem dragen hiertoe bij. Binnen de eerstelijnszorg realiseren de klasleerkrachten onderwijs op maat van elke kleuter, door een duidelijk preventieve aanpak en een degelijke klasinterne differentiatie. Kleuters met leer- of ontwikkelingsmoeilijkheden krijgen bijkomende ondersteuning via individuele zorgtrajecten. De **leerbegeleiding** kan evenwel aan kwaliteit winnen door de werking verder dynamisch uit te bouwen op basis van een gezamenlijke gedragen visie.

De **evaluatiepraktijk** steunt op een duidelijke visie die aansluit bij de richtlijnen in het leerplan. De school gebruikt diverse doelgerichte observatielijsten en evaluatie-

instrumenten om de vorderingen van de kleuters voor verschillende ontwikkelingsaspecten systematisch op te volgen. Opvallend zijn de gedetailleerde syntheseformulieren om het trimestrieel overleg met de ouders voor te bereiden. Deze informatie geeft een breed beeld over de ontwikkeling van de kleuter en ondersteunt een doelmatige en transparante communicatie met de ouders. Het jaarlijkse overgangsgesprek tussen de betrokken leerkrachten omvat zowel facetten over de beheersing van de leerplandoelen op klasniveau als over de individuele vorderingen van de kleuter. Deze gegevens vormen een degelijke basis om beslissingen te kunnen nemen voor de voortgang naar de volgende leeftijdsgroep.

Het grote verantwoordelijkheidsgevoel, de vernieuwingsbereidheid en de reflecterende houding van alle teamleden zijn sterke troeven om de onderwijsdoelstellingen te realiseren en om de kwaliteit van de processen die hiertoe bijdragen, blijvend te optimaliseren. De school kan haar interne **kwaliteitszorg** nog versterken door de visie en het **beleid** voor de verschillende aspecten van de schoolwerking uit te klaren en door de gemaakte afspraken te formaliseren en gericht op te volgen. Ook de aanwending van de outputgegevens in functie van de kwaliteitsbewaking heeft nog groeimogelijkheden.

De inspectie besluit het erkenningsonderzoek met een **gunstig advies** en gelooft in de kracht van de school om haar eigen onderwijskwaliteit blijvend te bewaken en te optimaliseren.

2. FOCUS VAN DE DOORLICHTING

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting heeft de inspectie leergebieden en procesindicatoren/procesvariabelen geselecteerd voor onderzoek tijdens de doorlichtingsbezoeken.

De resultaten van de controle op de erkenningsvoorwaarden betreffende bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne, vindt u terug in een afzonderlijk verslag

2.1 Leergebieden in de focus

Kleuteronderwijs
Nederlands
muzische vorming

2.2 Procesindicatoren of -variabelen in de focus

Logistiek
Welzijn
Veiligheid
Milieu
Onderwijs
Begeleiding
Leerbegeleiding
Evaluatie
Evaluatiepraktijk

3. VOLDOET DE SCHOOL AAN DE ERKENNINGS-VOORWAARDEN?

Het onderzoek naar het voldoen aan de erkenningsvoorwaarden levert voor de geselecteerde leergebieden het volgende op:

3.1 Kleuteronderwijs: Nederlands

Voldoet

Motivering

- Deze kleuterschool streeft de decretale **ontwikkelingsdoelen** voor alle domeinen van het leergebied Nederlands doeltreffend na. De kleuters krijgen een leerplangericht onderwijsaanbod binnen een krachtige taalleeromgeving. De school volgt het talige ontwikkelingsproces van de kleuters doelgericht op en biedt gepaste ondersteuning waar nodig.
- Het netgebonden doelenboek vormt het **referentiekader** om het onderwijsaanbod te plannen en te bewaken. De doordachte aanpak en de consequente toepassing ervan door alle leerkrachten garandeert een volledig, gradueel en evenwichtig aanbod van alle domeinen binnen dit leergebied.
- De planningsdocumenten duiden op een doordachte en haalbare doelenselectie en op een activiteitenaanbod dat gericht is op een **brede harmonische vorming**. De themawerking bevordert de geïntegreerde benadering van kennis, vaardigheden, inzichten en attitudes. Deze werking versterkt de horizontale **samenhang** tussen de verschillende leergebieden. De doelgerichte opbouw in begrippen, pictogrammen en stappenplannen bevordert de verticale samenhang.
- De kleuters krijgen een **gevarieerd taalaanbod** dat goed is afgestemd op hun individuele ontwikkeling. Doorheen de speelse en functionele activiteiten kunnen ze hun taalvaardigheid op eigen niveau ontplooiën en versterken. De school toont veel zorg voor de spreek- en luistervaardigheden en voor woordenschatverwerving. Daarnaast heeft ze ruime aandacht voor de ontwikkeling van de lees- en schrijfvoorwaarden. De grote aandacht voor schrijfmotoriek van bij de jongste kleuters valt in positieve zin op.
- De gelijkgerichte aanpak bij de toepassing van **werk- en groeperingsvormen** zorgt voor de nodige continuïteit in begeleidingsstijl. Binnen een positief leer- en leefklimaat krijgen de kleuters veelvuldig kansen om actief te leren, zelf initiatief te nemen en hun eigen competenties aan te spreken, waardoor de zelfsturing en de groei naar zelfstandigheid gestimuleerd worden.
- Het klasbeeld en de hoekenverrijking getuigen van een taalstimulerende leeromgeving. De school beschikt over voldoende **ontwikkelingsmateriaal** om de leerplandoelen na te streven en om de nodige visuele ondersteuning te bieden aan de kleuters. Het systematisch gebruik van de klaspoppen, de zelfgemaakte woordkaartjes, prenten- en fotoboeken en het poppenspel bevorderen de woordenschatverwerving en stimuleren de talige interactie.
- Om de taalontwikkeling van de kleuters in kaart te brengen en op te volgen, gebruikt de school een kindvolgsysteem. De verschillende domeinen van dit leergebied worden op een evenwichtige en representatieve wijze **geëvalueerd**. De observaties en screenings steunen op duidelijke criteria en staan in relatie met de vooropgestelde doelen in de planningsdocumenten.
- De **taalondersteuning** is sterk uitgebouwd vanaf de jongste leeftijdsgroep. De leerkrachten zijn de eerste verantwoordelijken voor de preventieve basiszorg en de verhoogde zorg. Permanente observaties, screenings en systematisch overleg rond de taalontwikkeling van de kleuters verscherpen de beeldvorming en leiden tot ondersteuning op maat. De mogelijkheden van klasinterne differentiatie worden ten volle benut om de niveaoverschillen tussen de kleuters op te vangen. Daarbij

aansluitend krijgen taalzwakke of anderstalige kleuters een specifiek en doelgericht aanbod van de GOK-leerkracht. De groepering van de kleuters steunt op duidelijke criteria.

- De school gaat op een systematische manier na of de leerplandoelen voor dit leergebied voldoende nagestreefd zijn. Ze stuurt haar aanbod doelgericht en planmatig bij. Dit blijkt uit de voorgelegde planningsdocumenten, het kindvolgsysteem en de observaties. Een gericht onderzoek naar de **effecten** van de inspanningen heeft nog groeikansen. De mogelijkheden om de beschikbare outputgegevens op schoolniveau in kaart te brengen en hieruit conclusies te trekken, worden nog niet ten volle benut.

3.2 Kleuteronderwijs: muzische vorming

Voldoet

Motivering

- Deze kleuterschool streeft de decretale **ontwikkelingsdoelen** voor alle domeinen van het leergebied muzische vorming voldoende na. Dit blijkt vooral uit de doelgerichte planning en de invulling van het aanbod vanuit de visie en de uitgangspunten van het leerplan. De evaluatiepraktijk binnen dit leergebied is minder evenwichtig en doelgericht.
- Net zoals voor het leergebied Nederlands vormt het netgebonden doelenboek het **referentiekader** om het onderwijsaanbod te plannen en te bewaken.
- De planningsdocumenten illustreren de zorg voor een **samenhangend, evenwichtig en volledig aanbod** dat afgestemd is op het leerplan. De domeinen beeld, muziek, drama en bewegingsexpressie komen veelvuldig aan bod doorheen weerkerende en expliciet geplande activiteiten. De uitbouw van een gevarieerd activiteitenaanbod is in volle ontwikkeling. De leerkrachten besteden extra aandacht aan nieuwe beeldende technieken. Het team geeft aan dat het domein media doorgaans minder expliciete aandacht krijgt.
- Leerkrachten weten zowel beschouwen als creëren een plaats te geven in hun muzische activiteiten. Het aanbod sluit aan bij de leefwereld van de kleuters en biedt ruime kansen tot **exploreren en experimenteren** en tot actief handelen. Ook het aanbod in de hoeken prikkelt de muzische ontwikkeling van de kleuters.
- Initiatieven zoals muzische schoolprojecten, klasoverschrijdende activiteiten en culturele uitstappen geven extra impulsen aan dit leergebied. Ze bevorderen een **brede benadering** van dit leergebied en stimuleren naast de muzisch-creatieve ontwikkeling ook het welbevinden en de betrokkenheid van de kleuters.
- De school heeft een ruim aanbod aan ondersteunend **materiaal** om de leerplandoelen na te streven, maar de ICT-mogelijkheden benut ze in mindere mate. Fotomateriaal en beeldende kleuterwerkjes illustreren de muzische creaties en verrijken de klas- en schoolaankleding.
- De **observaties** voor dit leergebied beperken zich doorgaans tot een aantal technische aspecten en vertonen weinig verbanden met de vooropgestelde leerplandoelen. De school gebruikt weinig transparante criteria om de muzische ontwikkeling van de kleuters evenwichtig en doelgericht op te volgen. Het kindvolgsysteem bevat nauwelijks gegevens over muzische aspecten. Hierdoor laat de school mogelijkheden liggen om kleuters ook in dit ontwikkelingsproces doeltreffend te **ondersteunen** en om de **effecten** van de inspanningen voor dit leergebied na te gaan.
- Het team leverde de voorbije jaren waardevolle inspanningen om de eigen kennis, vaardigheden en attitudes op muzisch-creatief vlak te verbreden. De teamgerichte **professionalisering** rond de visie, de uitgangspunten en de opbouw in het leerplan en een aantal individuele nascholingsinitiatieven hebben geleid tot een sterk leerplangericht aanbod. De school benut ook interne expertise voor de uitbouw van het muzisch aanbod.

4. BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of -variabelen levert het volgende op:

4.1 Begeleiding

4.1.1 Leerbegeleiding

De vaststellingen wijzen op redelijke tot sterke aandacht voor:

- doelgerichtheid
- ondersteuning
- doeltreffendheid
- ontwikkeling.

Motivering

- De school geeft haar zorgwerking vooral vorm vanuit een intuïtief aanvoelen van wat een goede leerbegeleiding is. Het team onderneemt zowel op leerling-, leerkracht- als op schoolniveau heel wat kwaliteitsvolle initiatieven. Hoewel de school geen uitgesproken, gezamenlijk gedragen visie en een planmatige aanpak heeft op langere termijn, is de concrete uitwerking wel voldoende **doelgericht**.
- De school legde een aantal organisatorische **afspraken** vast om haar zorgwerking op de verschillende niveaus uit te voeren. De directeur coördineert de zorgwerking en werkt vooral op leerkracht- en schoolniveau. Het is niet voor alle teamleden duidelijk hoe de opdracht van zorgcoördinator en de functie van directeur hun specifieke invulling krijgen.
- Het beleid rond **gelijke onderwijskansen** (GOK) is nauw verweven met de zorgwerking. De GOK-leerkracht ondersteunt de zorgwerking vooral op leerlingniveau. Daarnaast is elke leerkracht verantwoordelijk voor de uitbouw van gelijke onderwijskansen in haar eigen leeftijdsgroep. De acties rond de pijlers 'preventie en remediëring' en 'socio-emotionele ontwikkeling' zijn in alle leeftijdsgroepen duidelijk herkenbaar in het onderwijsaanbod en in de begeleidingsstijl.
- De school brengt de **beginsituatie** en de vorderingen van de kleuters in kaart via een procesgericht kindvolgsysteem. Observaties, klasscreenings, eindevaluaties, kindgerichte verslagen, structurele overlegmomenten en overgangsgesprekken verfijnen de beeldvorming van de kleuter. De betrouwbaarheid en validiteit van deze gegevens is gegarandeerd omwille van duidelijke criteria en doelgerichte observaties.
- Deze scherpe beginsituatiebepaling vormt een degelijke basis om het leer- en ontwikkelingsproces van de **kleuters** doeltreffend te **ondersteunen**. De doordachte preventieve aanpak van de leerkrachten versterkt in grote mate de eerstelijnszorg. Hun pedagogisch-didactisch handelen is gericht op het nastreven van een optimale afstemming van het onderwijsaanbod op de behoeften van het kind. De mogelijkheden van de klasinterne differentiatie worden ten volle benut om de verschillen tussen de kleuters op te vangen. Kleuters met extra noden krijgen ook klasexterne begeleiding op maat.
- De school hanteert de criteria uit het kindvolgsysteem om **specifieke noden** van de kleuters te signaleren en op te volgen. De informatie uit de screenings en de observaties en eventueel bijkomende diagnostische observaties ondersteunen de probleemanalyse.
- Het **individuele zorgtraject** van kleuters met een leer- of ontwikkelingsachterstand kent een planmatige aanpak, opvolging en evaluatie. Ook kleuters die in aanmerking komen voor de taal via de GOK-indicator, krijgen een aangepast aanbod op basis van een doelgericht stappenplan.
- De **planningsdocumenten en zorgtrajecten** verwijzen naar gedifferentieerde doelen en naar de doelgroep die hiervoor in aanmerking komt. Hoewel de zorginterventies van

de ondersteunende leerkracht en de klastitularis, evenals de evaluaties en conclusies systematisch worden genoteerd, verloopt de registratie ervan weinig gestroomlijnd. De mogelijkheden om het volgsysteem aan te wenden in functie van een handelingsgerichte aanpak zijn nog niet voor iedereen duidelijk.

- De school voorziet **structurele overlegmomenten** om de evolutie van de kleuters met specifieke noden te bespreken. Ze levert waardevolle inspanningen om de ouders te betrekken bij het ontwikkelingsproces van hun kind. Ook de vlotte samenwerking met externe zorgverleners bevordert de gerichte begeleiding van de kleuters.
- Op personeelsvergaderingen en op het multidisciplinair overleg reflecteert het team over diverse initiatieven en deelaspecten van de zorgwerking. Een **reflectie** over de totaliteit van het zorgbeleid, met inbegrip van de visie en de uitgangspunten, was nog geen onderwerp van overleg. Ook het nagaan van de effecten van geleverde inspanningen, op basis van onder meer observatie- en evaluatiegegevens uit de zorgwerking, is nog geen verworvenheid.
- De school benut zowel interne als externe **professionaliseringsmogelijkheden** om nieuwe inzichten te verwerven over de leerbegeleiding. Doelgerichte nascholingen staan in functie van de noden van de school en verhogen de deskundigheid van de teamleden. Illustratief zijn de nascholingen rond handelingsgericht werken, zorgzaam spreken met ouders en omgaan met kwetsbare kinderen.
- Formeel en informeel overleg, evenals de intervisiemomenten binnen de scholengemeenschap zorgen voor **nieuwe impulsen**. Ook vanuit de GOK-werking ontwikkelden zich kwaliteitsvolle initiatieven. Het betekent evenwel een uitdaging voor de school om haar zorgwerking vanuit een gedragen visie dynamisch uit te bouwen.

4.2 Evaluatie

4.2.1 Evaluatiepraktijk

De vaststellingen wijzen op redelijke tot sterke aandacht voor:

- doelgerichtheid
- ondersteuning
- doeltreffendheid
- ontwikkeling.

Motivering

- Het evaluatiebeleid steunt op een duidelijke **visie** en criteria en is sterk uitgebouwd. De school gebruikt een procesgericht kindvolgsysteem om de ontwikkeling van de kleuters in kaart te brengen en op te volgen.
- De evaluatiepraktijk richt zich op de evolutie van verscheidene ontwikkelingscomponenten en krijgt vorm en inhoud door meerdere doelgerichte observaties, evaluaties en screenings rond welbevinden, betrokkenheid en competenties.
- Permanente observaties vormen de basis om per trimester te komen tot een algemene beoordeling over de ontwikkeling van de kleuters. De **screenings** die hieruit voortvloeien, steunen voor de meeste leergebieden op duidelijke criteria.
- Bijkomende **specifieke observaties** rond onder meer woordenschatverwerving, begrippen en vormgeving vervolledigen het beeld van de kleuter.
- Voor kleuters die uitvallen op een van de ontwikkelingsaspecten, hanteert de school **diagnostische observaties**.
- De uitgebreide **observatielijsten** rond verschillende ontwikkelingsaspecten vertonen doorgaans een duidelijk verband met de vooropgestelde doelen of activiteiten in de planningsdocumenten. De vorderingen die de kleuter maakt voor de leergebieden wereldoriëntatie en muzische vorming worden minder doelgericht geobserveerd of geëvalueerd en komen ook minder tot uiting in de screenings.

- Hoewel er geen bindende schoolafspraken fungeren rond de vorm en inhoud van de permanente observaties of evaluaties, geeft de totaliteit van de evaluatiepraktijk een breed **beeld** over de beheersing van de leerplandoelen voor verschillende ontwikkelingsaspecten (cognitief, dynamisch-affectief en socio-emotioneel).
- De observatie- en evaluatiegegevens worden systematisch besproken op het multidisciplinair overleg en leiden tot een doeltreffende **ondersteuning** en een planmatige opvolging van het ontwikkelingsproces van de kleuters.
- Om de trimestriële **oudercontacten** voor te bereiden, stellen de leerkrachten per kleuter een gedetailleerd syntheseformulier samen op basis van de verschillende kindgegevens. Deze scherpe beeldvorming heeft meerdere raakpunten met het leerplan en ondersteunt een doelmatig overleg en een transparante communicatie met de ouders.
- Jaarlijks vinden er **overgangsgesprekken** plaats tussen de betrokken leerkrachten. Hierbij wisselen ze relevante informatie uit over de beheersing van de leerplandoelen op klasniveau en over de individuele vorderingen van de kleuter. De informatie rond de beginsituatie van de kleuter vormt een degelijke basis om beslissingen te kunnen nemen voor de voortgang naar de volgende leeftijdsgroep.
- Zowel de directeur/zorgcoördinator als de klasleerkracht bewaren een aantal kindgegevens, zorgtrajecten en overlegverslagen in **individuele kinddossiers**. De gegevens worden op eenvoudige vraag aan elkaar ter beschikking gesteld, maar door de fragmentarische archivering is de evolutie van een kleuter over een ruimere periode dan een schooljaar moeilijk te achterhalen.
- De school onderzoekt en bewaakt de **kwaliteit** van haar evaluatiepraktijk. Ze gebruikt hiervoor het leerplan als referentiekader. Momenteel zijn er ontwikkelingen aan de gang om de observaties en evaluaties meer af te stemmen op het netgebonden doelenboek.

5. ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de school levert volgende vaststellingen op:

- De directeur streeft naar een collegiaal **leiderschap** dat dicht bij de teamleden staat. Ze kan rekenen op de grote inzet, de sterke betrokkenheid en de expertise van haar teamleden om de schoolwerking kwalitatief uit te bouwen. De samenwerking met de pedagogische begeleidingsdienst en binnen de scholengemeenschap, evenals de betrokkenheid van het schoolbestuur worden als verrijkend en ondersteunend ervaren bij de uitbouw van de eigen werking en het onderwijskundig functioneren.
- Leerkrachten geven aan nauw betrokken te worden bij onderwijskundige en organisatorische aspecten van de schoolwerking. De **besluitvorming** gebeurt doorgaans op een democratische en participatieve wijze. Door de kleinschaligheid heeft het team veel informeel overleg. Het gebrek aan voldoende lokalen belemmert evenwel het overleg- en werkcomfort en de privacy bij gesprekken.
- Kenmerkend voor deze school is de grote bereidheid om de onderwijspraktijk regelmatig bij te sturen. De directeur stuurt heel wat **vernieuwingen** aan. Ook de deskundige inbreng van de teamleden geven extra impulsen aan de schoolwerking. Om innovaties te implementeren en om afspraken uit te voeren, rekent het beleid vooral op het verantwoordelijkheidsgevoel van de teamleden.
- Het behoort minder tot de schoolcultuur om vanuit een gezamenlijke gedragen visie de aspecten van de werking strategisch uit te bouwen. Het schoolbeleid steunt te weinig op een **dynamisch schoolwerkplan** waarin organisatorische en onderwijskundige afspraken geformaliseerd worden. Dit bemoeilijkt ook een gerichte opvolging en de duurzame verankering van vernieuwingen.
- Het gevoerde **GOK-beleid** steunt op een duidelijke beginsituatiebepaling en vertaalt zich in een concreet en haalbaar actieplan. De vooropgestelde acties rond 'preventie

en remediering' en 'socio-emotionele ontwikkeling' steunen in mindere mate op een duidelijke visie en doelen. Het hele team werd actief betrokken bij alle processen van het GOK-beleid. De bijsturingen gebeurden in onderling overleg en slaan terug op niet-gerealiseerde acties. De school heeft een betrouwbaar beeld over de leer- en ontwikkelingsachterstand van alle kleuters en in het bijzonder over de doelgroep. Omdat de kleuters hun schoolloopbaan vervolgen in diverse scholen is het volgens het team moeilijk om een objectief beeld te krijgen over het succes in het lager onderwijs.

- De school onderzoekt en bewaakt al voor een aantal aspecten van de werking haar eigen onderwijskwaliteit. Hiervan getuigen onder meer de bijsturingen naar aanleiding van het vorige doorlichtingsverslag, de GOK-evaluaties en de tevredenheidsonderzoeken bij de ouders. Een gestructureerd en doeltreffend **kwaliteitsonderzoek** op basis van de beschikbare outputgegevens heeft nog uitbreidingsmogelijkheden. De resultaten van de kleuters op schoolniveau in kaart brengen, analyseren en hieruit conclusies trekken is nog geen verworvenheid.

6. STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL

6.1 Wat doet de school goed?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden:

- De planning en bewaking van een volledig, evenwichtig en gradueel onderwijsaanbod voor alle domeinen van de leergebieden Nederlands en muzische vorming.
- De brede en geïntegreerde benadering van kennis, inzichten, vaardigheden en attitudes via de thematische werking.
- De aandacht voor de ontwikkeling van de zelfsturing en de zelfstandigheid.
- Het functioneel gebruik van visueel pedagogisch-didactisch materiaal voor de taalondersteuning.
- De doelgerichte observaties en evaluaties binnen het leergebied Nederlands.
- De doeltreffende differentiatie en remediëring binnen het leergebied Nederlands.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen:

- De scherpe beeldvorming van de kleuters in functie van een doeltreffende ondersteuning.
- De preventieve aanpak en klasinterne differentiatie om de niveauverschillen tussen de kleuters op te vangen.
- De brede evaluatiepraktijk in relatie met de vooropgestelde leerplandoelen rond kennis, vaardigheden, inzichten en attitudes.
- Het leerling- en leerinhoudelijk overleg op het einde van het schooljaar.

Wat betreft het algemeen beleid:

- De bereidheid om te reflecteren over de eigen onderwijspraktijk en waar nodig te vernieuwen of bij te sturen.
- De gezamenlijke betrokkenheid en de participatieve besluitvorming.

6.2 Wat kan de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden:

- Gelijkgerichte observatiecriteria hanteren om de muzische ontwikkeling van de kleuters voor de verschillende domeinen doelgericht in kaart te brengen.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen:

- De visie en uitgangspunten van het zorgbeleid uitklaren en de werking dynamisch uitbouwen.

Wat betreft het algemeen beleid:

- De visie en het beleid voor de diverse aspecten van de schoolwerking uitklaren, de gemaakte afspraken formaliseren en door gerichte opvolging bestendigen.
- De gerichte uitbouw van de interne kwaliteitszorg op basis van outputgegevens.

6.3 Wat moet de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden:

- nihil

7. ADVIES

In uitvoering van het Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies voor erkenning

GUNSTIG

voor kleuteronderwijs.

8. REGELING VOOR HET VERVOLG

Nihil

Namens het inspectieteam, de inspecteur-verslaggever

Lieve Leconte

Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de instelling:

Voor kennisname
Het bestuur of zijn gemandateerde

Naam: